

31.12.2007

Deputy Director General
Peter Zangl
European Commission
DG INFSO
B-1049 Brussels

L I E N

Ref: Your letter INFSO A1/ML/jvo D(2007) 839699 dated 04 October 2007

Dear Sir,

We hereby transfer to you in attachment the response from the Finnish authorities to the above mentioned letter concerning the restoration, preservation and competitiveness of European cinematographic heritage.

Respectfully,

Timo Ranta
Chargé d'affaires

INFSO-DG				ADONIS N° 500383											
DATE				04 JAN 2008											
A	D G	D G A	A S	1	A	B	C	D	E	F	G	H	R	S	
CTR	D G	D G A	A S	1	A	B	C	D	E	F	G	H	R	S	
INFO	D G	D G A	A S	1	A	B	C	D	E	F	G	H	R	S	
DEADLINE															
FILE															

Encl. Finland's response dated 21 December 2007 (6 pages)

Asia:

Suomen vastaus Komission tietoyhteiskunnan ja viestintien pääosaston 4.10. 2007 päivättyyn kirjeeseen ja kyselyyn koskien Suomen toimia elokuvaperinnön säilyttämisessä ja siihen liittyvän teollisesta kilpailukyvyistä annetun suosituksen toteuttamisessa

1. Eurooppalaisen elokuvaperinnön säilyttäminen ja restaurointi – perinnön tarjoaminen teollisiin ja kulttuurisiin tarkoituksiin; innovaatiot, tutkimus, teknologian kehittäminen?

Toiminnan perustana on kotimaisen elokuvan pelastekopiointi itsestääntuhoutuvalta nitraattialustalta säilyvämmälle filmille. Nitraattifilmimateriaalin (n. 2,6 milj. metriä) pelastekopiointi on suoritettu vuosina 1972-2006. Vanhemman elokuvaperinnön säilyminen ja edelleenkäyttö on siten turvattu sadoiksi vuosiksi eteenpäin; asetaattifilmit on talletettu ja arkistoitu eliniän pidentämisen kannalta optimaalisiin arkisto-olosuhteisiin.

Suomen elokuva-arkistolle (jäljempänä SEA- nimi on 1.1. 2008 lähtien Kansallinen audiovisuaalinen arkisto) on rakennettu ajanmukainen ja moderni kosteuden ja jäähdytyksen säädöllä varustettu, kallioon louhittu pitkäaikaisvarasto, joka on laajuudeltaan noin 2 000 neliometriä. Suomen elokuva-arkiston kokoelmat on viety kattavasti tietojärjestelmään (Tenho), josta on luettavissa paitsi filmografiset tiedot, myös kopiokohtaiset tekniset tiedot mukaan lukien analyysit kopioiden kunnosta. Tenho on tutkijoiden ja muiden asiakkaiden käytössä SEA:n tiloissa.

SEA on avannut internetissä laajan Elonet-tiedoston (www.elonet.fi), jossa on filmografista tietoa kotimaisista ja ulkomaisista elokuvista kansalaisten käytettäväksi. SEA kokeilee digitaalista elokuvarestaurointia yhteistyössä kaupallisten laboratorioiden (Finnlab) sekä digitaaliseen restaurointiin erikoistuneiden yhtiöiden kanssa (Digital Film Finland; Generator Post).

Kotimaisten elokuvien julisteet on digitoitu kattavasti; kotimaisen valokuvakokoelman (noin 500 000 kuvaa) kuvia digitoidaan järjestelmällisesti: peruskannaus tietokantaan on edennyt vuoden 1940 tehtyihin elokuviin, arviolta 2010 skannataan 1945 elokuvien valokuvia; pelastuskannaus: noin 100 gigatavua/vuosi.

2. Mitä lainsäädännöllisiä, hallinnollisia yms. toimia... mitkä elokuvateokset kuuluvat Suomen av-perintöön?

- Laki elokuvien arkistoinnista (576/1984); Asetus elokuvien arkistoinnista (662/1984)
- Laki kulttuuriaineistojen tallettamisesta ja säilyttämisestä, (Suomen eduskunta hyväksynyt lain 11.12.2007 - tulee voimaan 1.1. 2008)
- Lainsäädäntö määrittelee av-perinnön tallettamisvelvollisuudet, teoksien säilyttämisen, oikeuden restaurointitarkoituksessa kopioida teoksia sekä talletettujen teoksien käytön tutkimus- ja muihin tarkoituksiin tekijänoikeuksia kunnioittaen.
- L 576/1984, 3 §: "Kotimaisen tuottajan valmistaman elokuvan negatiivia, alkuperäispositiivia tai muuta vastaavaa alkuperäisaineistoa ja siihen liittyvää ääniaineistoa ei saa tuhota..."; 4 §: "Kotimaisen tuottajan valmistaman, muun kuin yksinomaan televisiota varten tehdyn elokuvan

alkuperäisaineiston omistajan on viiden vuoden kuluessa elokuvan tarkastamisesta talletettava alkuperäisaineisto arkistoon..."

3. Mitkä ovat ne laitokset, jotka hoitavat kohdan 2 tehtäviä, niiden budjetti vuonna 2007, henkilökunta 2007:

- Suomen elokuva-arkisto (Laki Suomen elokuva-arkistosta 891/1978; Asetus Suomen elokuva-arkistosta 228/1997)
- uusi laki: Laki kansallisesta audiovisuaalisesta arkistosta (Suomen eduskunta hyväksynyt lain 11.12.2007 ja se tulee voimaan 1.1. 2008)
- SEA:n budjetti eri tulosalueet yhdessä: 3 371 000 €; kokonais-htv: 58 htv
  - elokuva-arkistoinnin tulosalue: 2 250 000 €
  - elokuva-arkistoinnin tulosalue: 39 htv

4. Oletteko kannustaneet näitä laitoksia määrittämään yhteisymmärryksessä oikeuksien haltijoiden kanssa tai heidän kanssaan tehtävillä sopimuksilla ehdot, joilla tallennettuja teoksia voidaan levittää julkisesti?

Uuden kulttuuriaineistojen tallettamista ja säilyttämistä koskevan lain tavoitteena on kansallisen kulttuurin tuotteiden kattava säilyttäminen tutkimuksen samoin kuin muidenkin tarvitsijoiden käyttöön. Elokuvien ja niihin liittyvän aineiston osalta lain tavoitteena on lisäksi elokuvan muodossa tallennetun kulttuuriomaisuuden säilyttäminen sekä elokuvan tuntemuksen ja tutkimuksen edistäminen.

SEA edistää elokuvakulttuurin tuntemusta esitämällä elokuvia, joilla valaistaan elokuvan historiaa ja esitellään merkittäviä elokuvan ilmiöitä ja jotka ovat jääneet kaupallisessa levityksessä syrjään. Oman esitystoimintansa lisäksi SEA lainaa elokuvia eri festivaaleille ja alueellisille elokuvakeskuksille. SEAlla on myös erityinen sopimus Taideteollisen korkeakoulun elokuvataiteen osaston kanssa elokuvien näyttämiseksi osana alan korkeaouluopetusta.

5. Oletteko perustaneet tai tukeneet kansallisia elokuva-akatemiaita tai vastaavia laitoksia elokuvaperinnön edistämiseksi ?

SEA:n yksi lakisääteinen tehtävä on elokuvaperinnön edistäminen.

6. Mitä sellaisia toimia olette toteuttaneet, joilla lisätään digitaalisten ja uusien teknologioiden käyttöä elokuvateosten keräämisessä, luetteloinnissa, säilyttämisessä ja restauroinnissa.

Suomen elokuva-arkiston kokoelmat on viety kattavasti tietojärjestelmään (Tenho), josta on luettavissa paitsi filmografiset tiedot, myös kopiokohtaiset tekniset tiedot mukaan lukien analyysit kopioiden kunnosta. Tenho on tutkijoiden ja muiden asiakkaiden käytössä SEA:n tiloissa.

SEA on avannut internetissä laajan Elonet-tiedoston (www.elonet.fi), jossa on filmografista tietoa kotimaisista ja ulkomaisista elokuvista kansalaisten käytettäväksi. SEA kokeilee digitaalista elokuvarestaurointia yhteistyössä kaupallisten laboratorioden (Finnlab) sekä digitaaliseen restaurointiin erikoistuneiden yhtiöiden kanssa (Digital Film Finland; Generator Post).

Opetusministeriö pyrkii lisäämään SEA:n määrärahoja näitä toimintoja varten. Vuosille 2010-2012 on valtion budjetissa varattu erityinen määräraha (lähes 1 miljoona €) SEA:n digitaalisen audiovisuaalisen arkiston kehittämistä varten.

Yksityiskohtaisempia kysymyksiä:

1. Kerääminen

- Tallennusjärjestelmä kattaa yhtäläillä tuotannot, jotka ovat saaneet julkista tukea, kuin nekin jotka on tuotettu yksityisin varoin; eroa ei tehdä
- Laki määrää tallettamaan kopion jo kolmen vuoden kuluttua ensiesityksestä sekä originaaliaineistot viiden kuluttua; SEA:n luettelointiyksikkö kerää systemaattisesti metatiedot kaikista talletetuista elokuvista
- SEA:n "karhuryhmä" valvoo tallentamisen aikarajojen toteutumista ja karhuu tuottajilta tarpeen vaatiessa; järjestelmä toimii joustavasti

2. Luettelointi ja tietokantojen luominen

Mitä indeksointia ja luettelointia edistäviä toimia on toteutettu...

Mitä toimia on toteutettu elokuvatiekantojen standardoimiseksi...

- eurooppalainen tietokantaverkosto:
- aineistojen järjestäminen kokoelmiksi EU:n tasolla

This work has only started in Finland and concrete actions has not yet been taken in this field:

The Ministry of Education has started a flagship project "The National Digital Library" 2007-2011. With this project, the state promotes both the digitisation of cultural heritage collection of museums, libraries and archives, and accessibility of cultural collections and cultural environment information. The aim of the project is to make the most essential Finnish collections both digitised and searchable through common access point that will be designed to be fully interoperable with the European Digital Library.

To implement the National Digital Library flagship project, to strengthen the dialogue, exchange of information and know how, and to promote consensus among the memory institution and other stakeholders, the Ministry of Education has set up a coordination mechanism. A new post of Secretary General responsible for strategic and coordination work in the field of libraries, archives and museums has been established at the Ministry of Education this November. The national strategy and work programme on digitisation, digital accessibility and long term preservation of digital cultural material is presently under preparation, and will be finalised in 2008. One of the cornerstones for the national strategic planning is the report of the high-level working group on long-term preservation of cultural material, to be published in the end of November 2007.

3. Säilyttäminen

Mitä toimia on toteutettu tallennettujen elokuvateosten säilyttämisen varmistamiseksi?

- suunnitelmalliseen ja järjestelmälliseen kotimaisen elokuvakokoelman siirtämiseen digitaaliseen muotoon ei SEA:lla ole ollut toistaiseksi varoja; ainoastaan joitakin kokeiluja on tehty; kopioiden siirto DVD:lle arkistolliseen käyttöön sekä joidenkin elokuvien siirto DVD:lle kaupalliseen levitykseen; Tulio-elokuvat (SEA:n oikeuksilla); Talvisota-DVD.
- välineiden säilyttäminen: Elävän kuvan museoon kerätään ja otetaan vastaan elokuva-, tv- ja av-tekniikkaan liittyviä laitteita.

4. Restaurointi

Mitä toimia... että kopioiminen restaurointitarkoituksiin.. on lainsäädännöllisesti sallittu? ja että oikeudenhaltijat voivat hyödyttää restauroituja teoksia...?

- Laksisääteisesti talletettujen (kotimaisten) elokuvien kopiointi restaurointitarkoituksessa on lain mukaan sallittu, A 662/1984, 8 §: "Arkistolla on oikeus sen jälkeen, kun elokuvan on saanut julkisen esityksen, valmistaa kustannuksellaan kopioita koti-maisesta elokuvasta sekä sen mainos- ja muusta tiedotusaineistosta."
- Oikeuksienomistajat saavat käyttöönsä pelastekopion maksamalla ns. pelastekorvauksen

- Elokuvien restaurointihankkeiden tukeminen:

Kotimaisen elokuvaperinteen pelastamisprojekti alkoi 1972 valtion rahoituksella tarkoituksena ennen kaikkea nitraattipohjaisten elokuvien pelastekopiointi kestävämmälle alustalle; projektin katsotaan päättyneen vuonna 2006; noin 2,6 milj. metriä pelasteita.

5. Tallennettujen elokuvateosten antaminen käytettäväksi opetus-, kulttuuri-, tutkimus-, tai muihin vastaaviin ei-kaupallisiin tarkoituksiin?

- Lainsäädännölliset ja hallinnolliset toimet... elokuvateosten antaminen käytettäväksi opetus-, kulttuuri-, tutkimus- tai muihin vastaaviin ei-kaupallisiin tarkoituksiin...?

- Asetus 662/1984, 10 §: "Arkisto ei saa käyttää tämän lain nojalla arkistoitua elokuvaa tai sen mainos- ja muuta tiedotusaineistoa muuhun tarkoitukseen kuin tutkimukseen ja korkeakoulutasoiseen elokuvaopetukseen. Arkisto voi käyttää elokuvaa tai sen mainos- ja muuta tiedotusaineistoa muuhun tarkoitukseen vain elokuvan ja aineistoon liittyvien oikeuksien haltijan suostumuksella."

- ...antakaa tällaisista toimista tarkat tiedot:

SEA luovuttaa laksisääteisesti talletettua aineistoa edellämainittuihin epäkaupallisiin tarkoituksiin edellyttäen, että lainattava aineisto on teknisesti esityskunnossa, että lainaaja esittää oikeuksienomistajan luvan, että aineiston käyttö vastaa FIAF:n Eettisen säännön periaatteellisia ohjeita teoksien ja tekijöiden kunnioittamisesta

- ... vammaisten henkilöiden saataville saattaminen ... tarkat tiedot:

Elokuvateatteri Orionissa kuulosilmukka; pyörätuolihenkilöille kulku teatteriin

6. Mitä sellaisia toimia on toteutettu, joilla edistetään ammatillista koulutusta kaikilla elokuvaperintöön liittyvillä aloilla ja siten myös parannetaan elokuvaperinnön teollisten mahdollisuuksien hyödyntämistä ? jne.

Elokuvakasvatus ja medialukutaito eivät sisälly peruskoulujen opetussuunnitelmaan. Aiheeseen liittyviä valinnaisia kursseja on olemassa koulukohtaisesti.

Opetusministeriön tukema Koulukinoyhdistys kannustaa mediaopetuksen sisällyttämistä koulujen perusopetukseen. Se auttaa opettajia järjestämään elokuvaesityksiä koululaisille heidän omalla paikkakunnallaan. Katso lisää Koulukinon netti-sivut: www.koulukino.fi

Koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelmassa vuosille 2007-2010 todetaan mediakasvatuksen osalta seuraavaa:

" Lasten ja nuorten median käyttö on muuttunut viimeisten vuosien aikana. Vuorovaikutteisten web-palveluiden käyttö on nopeasti lisääntynyt lasten ja nuorten keskuudessa. Edelleenkin kuitenkin televisio on lasten eniten käyttämä media. Vastuullinen ja sosiaalinen internetin käyttö, mediasisältöjen kriittinen arviointi, kaupallisen ja ei-kaupallisen viestinnän erottaminen toisistaan, median hyöty- ja viihdekäytön erottaminen, oppimispelien hyödyntäminen ja median käytön muiden avaintaitojen hankinta edellyttävät hyvää mediakasvatusta.

Kehitetään mediakasvatusta ja -lukutaitoa edistäviä materiaaleja ja toimintamalleja oppilaitoksille. Käynnistetään kehittämistoimia mediakasvatuksen tasa-arvoisen saatavuuden ja opettajien mediakasvatustaitojen parantamiseksi. Kansainvälisesti tarkasteltuna suomalaiset lapset ja nuoret kokevat vaikutusmahdollisuutensa koulussa vähäisiksi. Koulun yhteisöllisen toimintakulttuurin kehittäminen edellyttää oppilaiden vaikutusmahdollisuuksien ja osallisuuden vahvistamista koulutyön suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin. Oppilaiden ja opiskelijoiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia lisäävät rakenteet vakiinnutetaan osaksi koulujen ja oppilaitosten toimintamuotoja."

Opetusministeriö on toteuttanut vuosina 2006-2007 **Lapset ja media -toimintaohjelmaa**. Hanke oli painotukseltaan kasvatuksellinen ja lastensuojelullisen näkökulman huomioiva.

Mediamuffinssi kohdistui alle kahdeksanvuotiaisiin lapsiin ja heidän kanssaan toimiviin aikuisiin – varhaiskasvatuksessa, alakouluissa ja aamu- ja iltapäivätoiminnassa työskenteleviin ja lasten vanhempiin. Jatkuvina tavoitteina oli parantaa vanhempien ja lasten parissa työskentelevien aikuisten mediakasvatus- ja medianlukutaitoja ja tuottaa toimivia työtapoja ja toiminnallista materiaalia lasten mediakasvatuksen tueksi.

Mediamuffinssi-hanke tuotti materiaalia myös kodeissa tehtävään mediakasvatukseen. Hanke viesti turvallisesta mediankäytöstä positiivisella ja pelottomalla tavalla. Erityistavoitteena oli vaikuttaa mediakasvatukseen vakiintumiseen osana lasten kasvatusta.

Hanke toimi aktiivisesti vuodet 2006–2007. Keskeisinä toimijoina olivat kolmannen sektorin toimijat. Hankkeessa oli mukana myös mediakasvatuksen, kasvatuksen ja opetuksen viranomaisia ja organisaatioita.

7. Tallentaminen

- Oheis- ja mainosmateriaalit, kansallinen aineisto: A 662/1984, 5 §: "...kotimaisen elokuvan tuottajan on luovutettava arkistolle pysyvästi säilytettäväksi alkuperäisaineistoa vastaavassa teknisessä muodossa oleva esityskelpoinen kopio elokuvasta ja kopio sen mainos- ja muusta tiedotusaineistosta kolmen vuoden kuluessa..."
- Oheis- ja mainosmateriaalit, vapaaehtoisesti talletetut ulkomaiset elokuvat: A 662/1984, 9 §: "Ulkomaisen tuottajan valmistaman, Suomessa julkisen esityksen saaneen elokuvan sekä sen mainos- ja muun tiedotusaineiston kopioimisesta ja tallettamisesta sovitaan arkiston ja elokuvan oikeuksien haltijan välillä erikseen."
- Vapaakappalelaki: elokuvaa sisältävät tallenteet talletetaan ... yli 50 kpl:n painos: 2 kpl
- Lakia edeltäneet kotimaiset elokuvat on talletettu vapaaehtoisesti, sopimus-varaisesti

8. Nimettyjen laitosten välinen yhteistyö

Kansallisella tasolla :

Suomen elokuva-arkisto ja Valtion elokuvatarkastamo tekevät yhteistyötä ja Tenho-tietokanta on molempien laitosten yhteiskäytössä.

Opetusministeriö on asettanut aineistojen pitkäaikaissäilytystä ja käyttöä selvittävä työryhmän. Työryhmän tehtävänä on selvittää niin sähköisen kulttuuriaineiston pitkäaikaissäilytyksen järjestämistä, hallinnointia kuin rahoitustakin, sekä laatia pitkäaikaisen säilytyksen käytön kansalliset periaatteet. Selvitystyön lisäksi työryhmä tuottaa suunnitelman pitkäaikaissäilytyksen vastuutahoista, järjestämisestä, sekä vastaavien tahojen yhteisestä teknisestä infrastruktuurista. Ryhmän tuottaa myös ehdotuksen teknisen infrastruktuurin hallinnointi- ja rahoitusmalleista sekä selvityksen osaamisen ja tutkimuksen kehittämisestä pitkäaikaissäilytyksen alueella. Tämä työliittyy tiiviisti toiseen opetusministeriön suurhankkeeseen, kansallisen digitaalisen kirjaston kehittämiseen.

Tavoitteena on kansallisen digitaalisen kirjaston perustaminen digitoimalla ja siirtämällä monikielisen digitaalisen portaalin kautta verkkoon museoiden, arkistojen ja kirjastojen keskeiset digitaalisessa muodossa olevat kulttuuriaineistot. Kirjasto liitetään tulevaisuudessa osaksi eurooppalaista digitaalista kirjastoa. Eurooppalainen digitaalinen kirjasto on yksi EU:n i2010-tietoyhteiskuntaohjelman osioista.

Suomen kansallisfilmografia on 12-osainen teossarja, joka taltioi suomalaisen kokoillan elokuvan historian ensimmäisestä näytelmäelokuvasta *Salaviinanpolttajat* (1907) nykypäivään saakka. Täsmällisten ja laajojen tuotantotietojen, sisältöselosteiden, lehdistöarvioiden, esseiden ja erilaisten kommenttien avulla kansallisfilmografia rakentaa perusteellisen kokonaisesityksen aiheestaan. Suomen kansallisfilmografiasta on yksi koko maailman täydellisimmistä elokuva-alan hakemistoista. Samalla se on laaja selvitys koko kansallisesta elokuvatuotannostamme.

Suomen elokuva-arkisto ja Finnkino ovat julkaisseet DVD:llä kaikki Teuvo Tulion säilyneet elokuvat. Levyillä on runsaasti lisämateriaalia:

- Teuvo Tulion esittely kaikissa elokuvissa
- Jokaisen erillisen elokuvan esittely
- Ruotsinkieliset rinnakkaisversiot kuudesta elokuvasta
- Trailereita ja elokuvittain vaihtelevia lisämateriaaleja

Sarja on herättänyt paljon myös kansainvälistä huomiota ja DVD:tä tekstitetään paraikaa ranskaksi.